

ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

**БІЗНЕС-ЕТИКА В МУЛЬТИКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ТА ДІЛОВІ КОМУНІКАЦІЇ:**

**методичні рекомендації
до виконання індивідуальних завдань**

Запоріжжя 2024

УДК 331.1(072)
Б59

Рекомендовано Науково-методичною радою
ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
(протокол № 2 від 25.10.2024 р.)

Укладач:

Ровенська В.В., к.е.н., доцент
Харченко О.С., к.е.н.

Б59 Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та ділові комунікації :
методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань / уклад.:
В. В. Ровенська, О. С. Харченко. Запоріжжя : ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2024. 25 с.

У методичних рекомендаціях наведено умови, поради і методичні підходи до виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та ділові комунікації», вимоги до оформлення, подання та оцінювання результатів виконання індивідуальних завдань.

УДК 331.1(072)

Зміст

ВСТУП	4
1. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ, ПОДАННЯ НА ОЦІНКУ ТА ЗАХИСТУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ	5
1.1. Перелік індивідуальних завдань з дисципліни «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та ділові комунікації»	5
1.2. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання № 1 «Аналіз кейсу (за варіантами) на основі Кодексу етики Групи «Метінвест»	5
1.3. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання № 2 «Аналіз ефективності комунікаційного процесу в організації та пропозиції щодо його вдосконалення»	6
1.4. Оформлення, подання і захист індивідуального завдання	8
1.5. Критерії оцінювання результатів виконання індивідуального завдання	12
2. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	14
Додаток А. Приклад оформлення титульного аркуша	15
Додаток Б. Приклади оформлення бібліографічних посилань	16
Додаток В. Варіанти виконання індивідуальної роботи №1	22

ВСТУП

Індивідуальне завдання є однією з форм самостійної роботи здобувачів освіти, що передбачає опрацювання навчального матеріалу поза основним розкладом занять з метою набуття, поглиблення та закріплення відповідних знань, умінь і навичок, визначених очікуваними програмними результатами навчання з дисципліни «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та діловій комунікації». Виконання такого завдання спрямоване на систематизацію теоретичних положень, розширення аналітичних компетенцій, а також на розвиток здатності застосовувати отримані знання для вирішення практичних управлінських завдань.

Індивідуальне завдання є змістовно завершеною роботою теоретичного або практичного характеру, що базується на засвоєному матеріалі лекційних та практичних занять з курсу «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та діловій комунікації». Воно охоплює кілька тем одного змістового модуля відповідно до робочої програми дисципліни та передбачає самостійний аналіз управлінських процесів, застосування методологічного апарату бізнес-етики та ділових комунікацій та формування обґрунтованих висновків.

Виконання індивідуального завдання спрямоване на інтеграцію навчальної, практичної, комунікативної та дослідницької діяльності здобувачів освіти шляхом використання актуальних матеріалів реальних підприємств. Особлива увага приділяється застосуванню знань у контексті професійної діяльності майбутніх фахівців, зокрема на основі кейсів та практичних ситуацій, пов'язаних із підприємствами Групи МЕТІНВЕСТ.

1. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ, ПОДАННЯ НА ОЦІНКУ ТА ЗАХИСТУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

1.1. Перелік індивідуальних завдань з дисципліни «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та ділові комунікації»

№ з/п	Опис індивідуального завдання
1	Аналіз кейсу (за варіантами) на основі Кодексу етики Групи «Метінвест»
2	Аналіз ефективності комунікаційного процесу в організації та пропозиції щодо його вдосконалення

1.2. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання № 1 «Аналіз кейсу (за варіантами) на основі Кодексу етики Групи «Метінвест»

Індивідуальне завдання спрямоване на розвиток аналітичних навичок студентів у сфері бізнес-етики та управлінських рішень, заснованих на корпоративних етичних стандартах. Виконання роботи передбачає аналіз реальних етичних ситуацій, виявлення основних проблем та розробку рекомендацій щодо їхнього вирішення відповідно до Кодексу етики Групи «Метінвест».

Ознайомлення з теоретичним матеріалом передбачає вивчення Кодексу етики Групи «Метінвест» (прикріплено окремим файлом до індивідуального завдання або завантажується по посиланню) з акцентом на його основні принципи, такі як чесність, відповідальність, прозорість, конфіденційність та дотримання прав працівників. У процесі ознайомлення студент має звернути увагу на ключові положення, що регулюють поведінку співробітників у потенційно конфліктних ситуаціях. Особливої уваги потребують аспекти щодо запобігання конфлікту інтересів, управління корпоративною соціальною відповідальністю та дотримання принципів рівності й недискримінації.

Наприклад:

У розділі про конфлікт інтересів Кодексу етики зазначено, що співробітники повинні уникати ситуацій, коли особисті інтереси можуть суперечити інтересам компанії. Це означає, що працівник не повинен приймати подарунки або інші форми заохочення, що можуть вплинути на його рішення.

Аналіз кейсу за своїм варіантом (Додаток В) розпочинається з викладення фабули ситуації, що включає її ключові обставини, основних учасників та передумови конфлікту. Студенту необхідно чітко сформулювати основну етичну дилему та визначити, які корпоративні стандарти можуть бути порушені у цій ситуації. Наступним кроком є

визначення етичних проблем, що передбачає ідентифікацію норм Кодексу етики, які стосуються розглянутої ситуації, а також оцінку потенційних ризиків, пов'язаних із порушенням цих норм. Важливо визначити, яким чином дана ситуація може вплинути на компанію з точки зору її репутації, правових наслідків, довіри клієнтів та партнерів, а також внутрішнього робочого клімату.

Розробка можливих рішень передбачає формування декількох варіантів виходу із ситуації з урахуванням етичних стандартів. Кожен запропонований варіант має містити чітке пояснення його суті, можливі наслідки та обґрунтування його відповідності корпоративним принципам. Після цього студент має визначити оптимальне рішення, пояснивши його переваги з точки зору відповідності Кодексу етики та мінімізації можливих ризиків для компанії.

Наприклад:

У випадку конфлікту інтересів оптимальним рішенням буде офіційне повідомлення керівництва про спробу стороннього впливу та відмова від пропозиції постачальника, що суперечить принципам доброчесності.

Формування рекомендацій передбачає розробку заходів, спрямованих на запобігання аналогічним ситуаціям у майбутньому. Важливо визначити механізми запобігання етичним конфліктам на рівні корпоративної політики, кадрового менеджменту та внутрішнього контролю. Доцільно запропонувати конкретні ініціативи, такі як впровадження тренінгів з бізнес-етики, удосконалення системи внутрішнього аудиту або розробка додаткових внутрішніх регламентів щодо дотримання етичних норм.

Наприклад:

Для запобігання порушенням конфіденційності інформації можна рекомендувати компанії запровадити автоматизовану систему контролю доступу до даних та обов'язкові тренінги для співробітників.

Виконання індивідуального завдання дозволяє студентам сформулювати навички етичного аналізу та прийняття управлінських рішень на основі корпоративних стандартів. Робота допомагає розвинути здатність визначати потенційні ризики етичних конфліктів та впроваджувати механізми їх попередження у бізнес-середовищі.

1.3. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання № 2 «Аналіз ефективності комунікаційного процесу в організації та пропозиції щодо його вдосконалення»

Індивідуальна робота має на меті розвинути аналітичні здібності студентів у сфері комунікаційних процесів, навчити їх визначати проблеми та розробляти пропозиції щодо їх вдосконалення. Виконання завдання передбачає як теоретичне дослідження чинників ефективної

комунікації, так і проведення практичного аналізу на прикладі конкретної організації або навчальної групи.

Виконання індивідуального завдання розпочинається з теоретичного дослідження основних аспектів ефективності комунікаційного процесу. На цьому етапі необхідно проаналізувати основні чинники, що впливають на якість комунікацій в організаціях, такі як відкритість інформаційних потоків, швидкість передачі повідомлень, точність і зрозумілість комунікаційних сигналів. Окрім того, слід розглянути бар'єри комунікації, серед яких можуть бути мовні, психологічні, технічні або організаційні перешкоди.

Наприклад:

Якщо організація використовує електронні засоби комунікації, але співробітники не мають навичок ефективного користування цими інструментами, це може призводити до втрати важливої інформації. Тому важливо оцінити не лише наявність комунікаційних засобів, а й їхню ефективність у конкретному контексті.

Наступним етапом є ознайомлення з методами оцінки ефективності комунікацій. Здобувач має розглянути як кількісні, так і якісні підходи до вимірювання комунікаційної взаємодії. До кількісних методів належать анкетування, аналіз статистичних показників використання корпоративних комунікаційних платформ, оцінка часу відповіді на запити та аналіз частоти комунікаційних збоїв. Якісні методи включають спостереження, інтерв'ювання та аналіз задоволеності співробітників комунікаційними процесами.

Наприклад:

Якщо компанія проводить регулярні опитування щодо якості внутрішньої комунікації та 80% співробітників повідомляють про затримки у відповіді на робочі запити, це свідчить про необхідність удосконалення комунікаційної системи.

Після опрацювання теоретичних аспектів студент має перейти до практичного дослідження комунікаційного процесу в обраній організації або навчальній групі. Спочатку необхідно описати основні канали комунікації, що використовуються у вибраній структурі. Це можуть бути усні, письмові, електронні або візуальні канали, а також офіційні та неформальні комунікації. Важливо визначити, які засоби комунікації є основними, а які використовуються додатково.

Наприклад:

У більшості компаній основним каналом внутрішньої комунікації є електронна пошта, проте для термінових повідомлень можуть використовуватися корпоративні месенджери або групові чати.

Наступним кроком є визначення найбільш поширених проблем у комунікаціях. Для цього можна використати спостереження за робочими процесами, аналіз внутрішньої документації або проведення опитувань

серед учасників комунікаційного процесу. Важливо не лише зафіксувати наявні проблеми, а й зрозуміти їхні причини та наслідки для організації.

Наприклад:

Якщо співробітники зазначають, що вони отримують суперечливу інформацію від різних керівників, це може свідчити про недостатню координацію між управлінськими рівнями. Така ситуація може призводити до помилок у виконанні завдань і зниження продуктивності.

Для оцінки ефективності комунікацій необхідно застосувати відповідні методи. Це може бути анкетування працівників щодо задоволеності комунікаційними процесами, аналіз відповідей на електронні запити, а також вивчення швидкості передачі та точності отриманої інформації. Використовуючи отримані результати, студент має зробити висновки про рівень ефективності комунікацій у вибраній організації.

Наприклад:

Якщо середній час відповіді на електронні запити у компанії становить понад 24 години, це може свідчити про недостатню оперативність комунікаційного процесу та потребу в оптимізації системи обміну інформацією.

На завершальному етапі роботи необхідно розробити рекомендації щодо покращення комунікаційного процесу. Вони повинні базуватися на виявлених проблемах і містити конкретні заходи для їх усунення. Це можуть бути пропозиції щодо використання нових комунікаційних платформ, організації регулярних зустрічей для обговорення робочих питань або проведення тренінгів для підвищення комунікаційних навичок співробітників.

Наприклад:

Якщо виявлено, що співробітники недостатньо використовують корпоративні месенджери, можна запропонувати проведення навчальних семінарів щодо ефективного користування цими інструментами. Крім того, компанія може розробити регламент оперативної комунікації, що встановлюватиме чіткі терміни реагування на повідомлення.

Виконання індивідуального завдання дозволяє студентам не лише здобути знання про ефективні комунікації, а й застосувати їх на практиці, аналізуючи реальні комунікаційні процеси. Отримані навички будуть корисними для майбутньої професійної діяльності, оскільки ефективна комунікація є ключовим фактором успіху в будь-якій організації.

1.4. Оформлення, подання і захист індивідуального завдання

Виконане індивідуальне завдання може бути подано у вигляді текстового файлу у форматі *.doc* (*.docx*) або презентації у форматі *.pptx* і прикріплено до відповідної активності в системі Moodle у форматі *.pdf*.

Роботу виконують державною мовою, науковим стилем, який передбачає:

- формально-логічний спосіб викладення матеріалу, наявність міркувань, що сприяють доказу істини, обґрунтуванню основних висновків дослідження;

- змістову завершеність, цілісність та зв'язність думок;

- цілеспрямованість, відсутність емоційного забарвлення тексту;

- використання спеціальної термінології, посилання на літературні джерела у разі їх використання (наукові статті, підручники, довідкові та нормативні видання тощо);

- виклад від третьої особи або від першої особи множини, надання переваги безіменній формі подачі інформації.

Структура роботи повинна включати: титульний аркуш (Додаток А), основну частину роботи і список використаних джерел. У разі необхідності основну частину розбивають на окремі пункти і додають після титульного аркушу зміст роботи. Загальний обсяг оформленої роботи – 5-10 аркушів.

У разі подання роботи у вигляді текстового файлу текст роботи повинен бути виконаний у вигляді комп'ютерного набору на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297мм). Шрифт Arial, 14 кегль, інтервал – 1,5; береги: верхній, нижній – 2 см, правий – 1,5 см; лівий – 3 см, без абзацних відступів.

Заголовки пунктів у разі їх виділення слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1,25 см. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку не допускається.

Відстань між заголовком і попереднім текстом повинна бути два рядки, між заголовком і подальшим текстом – один рядок.

Не допускається розміщувати назву пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Титульний аркуш та зміст (у разі потреби) включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не проставляють. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи. Пункти роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Після номеру пункту крапку не ставлять.

Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в роботі.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За потреби під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрація позначається словом «Рисунок», яке разом із назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, «Рисунок 1 – Схема розміщення виробничих активів». Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною порядковою нумерацією, як показано нижче.

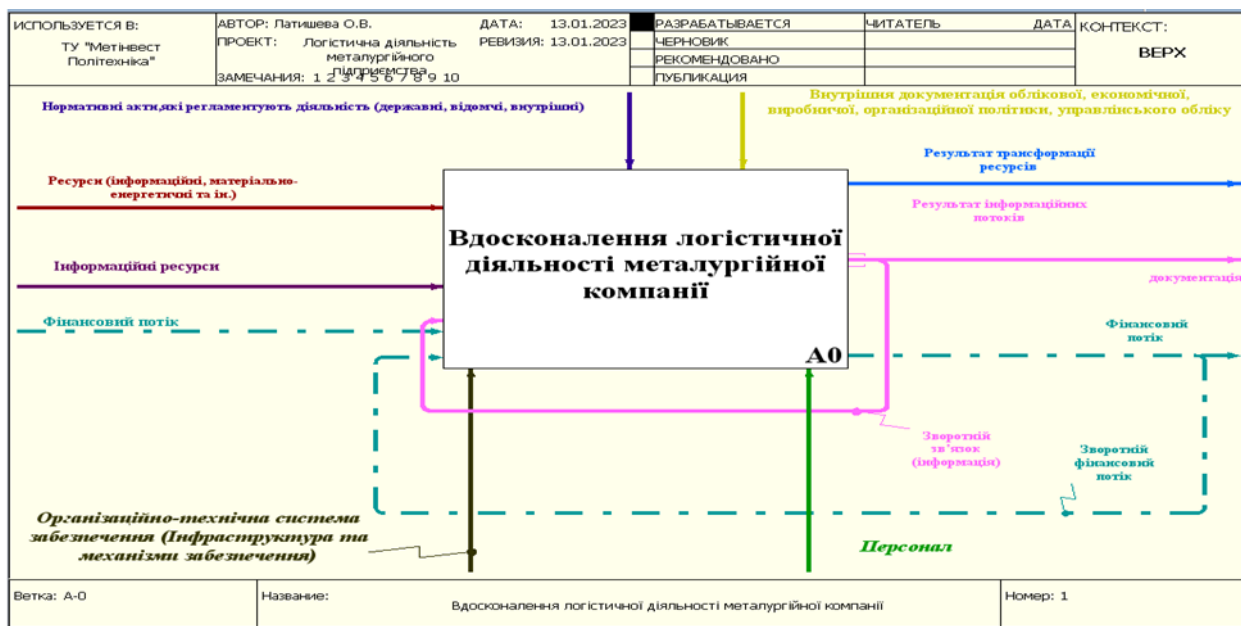

Рисунок 1 – Контекстна діаграма «AS IS» бізнес-процесів
Джерело: [9] або розроблено автором (або побудовано автором на платформі «Ramus Modeler» за стандартом IDEF0).

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю необхідно розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи.

Назва таблиці складається зі слова «Таблиця», її порядкового номера та безпосередньо назви, яка стисло відбиває зміст наведених у ній даних. Повну назву таблиці вказують один раз над таблицею зліва з абзацним відступом. У разі переносу частини таблиці на наступну сторінку над нею з абзацного відступу пишуть: «Продовження таблиці X» або «Кінець таблиці X», де X – номер таблиці. Таблиці нумеруються арабськими цифрами підряд у межах всієї роботи.

Заголовки та дані таблиці можуть бути виконані через один інтервал, шрифтом Arial, 12 кегль. Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки та підзаголовки граф указують в однині.

Приклад оформлення таблиці наведено нижче

Таблиця 2 – Структура доходної частини зведеного бюджету деяких країн колишнього СРСР в 2015 р., %

Показник	Естонія	Латвія	Литва	Арменія
Податки на доходи, прибуток, капітал	20,0	25,7	15,5	33,8
фізичних осіб	14,7	20,2	11,1	24,7
юридичних осіб	5,3	5,4	4,4	8,2
інші	0,0	0,0	0,0	0,9
Податки на зарплату	0,0	0,0	0,1	0,0
Податки на власність	0,7	2,8	1,0	1,8
Податки на товари та послуги	35,7	41,9	32,4	37,4
Податки на міжнародні операції	0,0	0,0	0,0	4,9
Інші податки	0,0	0,0	0,5	8,2
Соціальні внески	29,1	29,6	34,2	0,0
внески на соцстрахування	14,0	28,4	33,4	0,0
інші соціальні внески	15,2	1,1	0,9	0,0
Гранти	4,8	0,0	5,7	2,4
від іноземних урядів	1,0	0,0	0,2	1,3
від міжнародних організацій	3,8	0,0	5,5	1,3
інші	0,0	0,0	0,0	-0,2
Інші доходи	9,5	11,9	7,3	10,7

Джерело: розраховано за даними МВФ [31]

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище та нижче кожної формули або рівняння потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Формули та рівняння в роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах всієї роботи. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі чи рівнянні. Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають словом «де» без двокрапки і без абзацу. Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції.

Приклад:

Дисперсія, яка показує розмір відхилення значень певної величини від центру розподілу, обчислюється за формулою:

$$s^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n} \quad (3)$$

де x_i – податкова ставка в країні i ,
 \bar{x} – середнє значення податкових ставок по країнах,
 n – кількість країн.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1–7] ...».

Оформлення списку використаних джерел доцільно здійснювати за Національним стандартом України «Інформація та документація. Бібліографічна посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015». Зразки такого оформлення наведені в додатку Б.

Захист індивідуального завдання відбувається на практичному занятті згідно з графіком контрольних точок, передбаченим робочою програмою дисципліни, а оцінка за його виконання виставляється викладачем у відповідній активності в системі Moodle і враховується ним при визначенні поточної успішності здобувача.

1.5. Критерії оцінювання результатів виконання індивідуального завдання

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за кожне виконане індивідуальне завдання – 20 балів. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля.

Критерії оцінювання:

– студент підготував роботу відповідно до поставленого завдання, в якій: правильно визначив проблеми, комплекс факторів, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки в разі потреби, представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення, навів за необхідності методику і результати розрахунків; робота структурована, викладена діловим, науковим або публіцистичним стилем (10 балів);

– робота містить комплексну, логічну і оригінальну пропозицію проблематики індивідуального завдання аж до міждисциплінарного підходу; використання штучного інтелекту (ШІ) не забороняється, оскільки пропозиції відомих застосунків ШІ суттєво залежать від обміркованої постановки питання і уточнюючих питань; однак в разі, якщо відповідь, отримана з використанням ШІ, не є комплексною або не відповідає за стилем і викладеними позиціями іншим частинам роботи або завдання, містить очевидно неправдиву інформацію, то оцінка за цим критерієм знижується (5 балів);

– здобувач під час презентації / захисту результатів індивідуального завдання демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (5 балів).

Додаткові зауваження:

- студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (Академічні політики : Polytechnic (metinvest.university));

- викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання, якщо воно не було складено вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

2. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-етика в мультикультурному середовищі та ділові комунікації» / уклад.: В. В. Ровенська, О. С. Харченко. Запоріжжя : ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2024. 15 с.

2. Положення про організацію освітнього процесу у ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА». URL: <https://metinvest.university/data/file/14/86/148623526b844f999bad7c51257baa51.pdf>

3. Положення про визнання у ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. URL: <https://metinvest.university/data/file/eb/ef/ebef5aa7e673444797bf73d46e33615b.pdf>

4. Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА». URL: <https://metinvest.university/data/file/c1/c9/c1c998364cec4bdbb42478109c72e17c.pdf>

Додаток А – Приклад оформлення титульного аркушу

ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра металургії та організації виробництва

**АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ
ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ № 1**

з дисципліни:

«Бізнес-етика в мультикультурному середовищі
та ділові комунікації»

Виконав: здобувач вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Вартісне управління бізнесом»
гр. 073-23-1

(Прізвище, ім'я, по батькові повністю)

Прийняла : к.е.н., доцент кафедри
МОВ
Харченко Олександра Сергіївна

Запоріжжя – 2024

Додаток Б - Приклади оформлення бібліографічних посилань

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Підручники	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удадьцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	1. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 2. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання	
Підручник	1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин</i>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p><i>держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p> <p>2. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241.</p> <p>4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.</p>
Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
Статті із продовжуваних та періодичних видань	<p>1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65.</p> <p>2. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55.</p> <p>4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p>5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p> <p>8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to Political Science. 1991. № 2. P. 15–43.</p>
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс- бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p>
Патенти	<p>1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p> <p>2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин- т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04- 01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.- довід./ авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного</i>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	<p><i>університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27.–URL:</i> http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p>
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ...канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. 4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

Додаток В – Варіанти виконання індивідуальної роботи №1

Варіант 1: Конфлікт інтересів:

Ситуація: Співробітник компанії отримує пропозицію від постачальника, яка може принести йому особисту вигоду, але суперечить інтересам компанії.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію, визначте етичні проблеми та запропонуйте рішення відповідно до Кодексу етики підприємства.

Варіант 2: Етичне лідерство:

Ситуація: Керівник відділу вимагає від підлеглих виконання завдань, які суперечать етичним нормам компанії.

Завдання: Описати можливі дії підлеглих, які б відповідали Кодексу етики, та запропонувати стратегії для вирішення конфлікту.

Варіант 3: Конфіденційність інформації:

Ситуація: Співробітник випадково дізнається конфіденційну інформацію про клієнта, яка може вплинути на репутацію компанії.

Завдання: Визначити, як співробітник повинен діяти відповідно до Кодексу етики, щоб зберегти конфіденційність та захистити інтереси клієнта.

Варіант 4: Дискримінація на робочому місці:

Ситуація: Новий співробітник стикається з дискримінацією з боку колег через його етнічне походження.

Завдання: Проаналізувати ситуацію, визначити порушення Кодексу етики та запропонувати заходи для створення інклюзивного робочого середовища.

Варіант 5: Корпоративна соціальна відповідальність:

Ситуація: Компанія планує розширення виробництва, що може негативно вплинути на місцеву екологію.

Завдання: Оцінити ситуацію з точки зору етичних принципів та запропонувати рішення, які б відповідали Кодексу етики.

Варіант 6: Порушення етичних норм у рекламі

Ситуація: Компанія розробила рекламну кампанію для нового продукту, використовуючи перебільшені твердження про його ефективність. Через це споживачі можуть мати завищені очікування, що в подальшому може спричинити втрату довіри до бренду.

Завдання: Проаналізувати ситуацію, визначити, які етичні норми було порушено, та запропонувати шляхи коригування рекламної стратегії відповідно до Кодексу етики.

Варіант 7: Відповідальне використання корпоративних ресурсів

Ситуація: Менеджер компанії використовує корпоративний автомобіль та паливо для особистих потреб, що не передбачено політикою компанії. Його виправданням є те, що інші колеги також час від часу користуються корпоративними ресурсами для власних потреб.

Завдання: Оцінити ситуацію з точки зору етики та корпоративних стандартів. Визначити, чи є такі дії прийнятними та які наслідки вони можуть мати для компанії. Запропонувати варіанти вирішення ситуації відповідно до етичних норм компанії.

Варіант 8: Конфлікт у робочому колективі

Ситуація: Двоє працівників мають особистий конфлікт, що починає впливати на їхню професійну діяльність. Вони уникають співпраці, що негативно позначається на ефективності роботи відділу.

Завдання: Проаналізувати ситуацію та визначити, як компанія може втрутитися у вирішення конфлікту, дотримуючись принципів етичного управління. Запропонувати методи медіації та врегулювання конфліктів відповідно до корпоративної етики.

Варіант 9: Використання персональних даних клієнтів

Ситуація: Працівник компанії отримує доступ до бази даних клієнтів, де зберігається конфіденційна інформація, і використовує її для особистої вигоди, передаючи контакти стороннім компаніям.

Завдання: Визначити, які етичні норми та законодавчі вимоги були порушені в цій ситуації. Запропонувати механізми контролю та превентивні заходи, які допоможуть уникнути подібних порушень у майбутньому.

Варіант 10: Робочий тиск і перевантаження персоналу

Ситуація: Через брак працівників компанія змушує існуючих співробітників працювати понаднормово без додаткової оплати. Менеджмент виправдовує це тим, що у складних ринкових умовах компанія не може дозволити собі розширення штату.

Завдання: Проаналізувати ситуацію з точки зору етики трудових відносин. Визначити можливі шляхи вирішення проблеми, що відповідали б як потребам бізнесу, так і правам працівників. Запропонувати стратегії управління персоналом відповідно до корпоративних етичних стандартів.

Варіант 11: Етична дилема при звільненні співробітника

Ситуація: Менеджер компанії отримує наказ від вищого керівництва звільнити працівника, який багато років працював у компанії, через скорочення штату. Однак реальна причина звільнення полягає в особистих конфліктах між цим працівником і керівництвом.

Менеджер розуміє несправедливість ситуації, але боїться, що невиконання наказу загрожуватиме його власній кар'єрі.

Завдання: Визначте етичні проблеми ситуації. Якими повинні бути дії менеджера відповідно до Кодексу етики? Запропонуйте варіанти вирішення ситуації, що забезпечують дотримання корпоративних стандартів і справедливості.

Варіант 12: Маніпуляції з фінансовою звітністю

Ситуація: Фінансовий відділ компанії отримує вказівку від топ-менеджменту приховати частину збитків у фінансовій звітності, щоб покращити показники перед інвесторами. Працівник, відповідальний за складання звітності, усвідомлює, що така дія є неправомірною, але відмова виконати наказ може коштувати йому роботи.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію та визначте ключові етичні дилеми. Як повинен діяти працівник у цій ситуації відповідно до Кодексу етики? Які можливі наслідки для компанії та її репутації у разі маніпуляцій із фінансовими даними?

Варіант 13: Використання штучного інтелекту для прийняття рішень

Ситуація: Компанія запроваджує систему штучного інтелекту (ШІ) для прийняття кадрових рішень, включаючи підбір персоналу та розподіл премій. Через певний час з'ясовується, що алгоритми системи мають приховані упередження щодо віку та статі кандидатів, що призводить до дискримінації деяких працівників.

Завдання: Визначте етичні проблеми, які виникають у зв'язку з використанням ШІ в управлінських рішеннях. Якими мають бути дії керівництва для усунення дискримінації та забезпечення прозорості процесу прийняття рішень?

Варіант 14: Тиск на постачальника для отримання вигідних умов

Ситуація: Закупівельний відділ компанії отримує вказівку від керівництва чинити тиск на постачальників, змушуючи їх знижувати ціни до рівня, що може зробити їхню діяльність економічно невігідною. Один із постачальників звертається до компанії зі скаргою, наголошуючи, що такі умови суперечать принципам чесного ведення бізнесу.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію з точки зору етики ведення бізнесу. Як компанія повинна діяти, щоб забезпечити чесну конкуренцію та дотримання етичних норм у співпраці з партнерами?

Варіант 15: Неприпустима поведінка у робочому середовищі

Ситуація: Співробітник компанії дозволяє собі неприпустимі коментарі на адресу колег, використовуючи образливі висловлювання та неетичні жарти. Деякі працівники почуваються некомфортно через

таку поведінку, але бояться звернутися до керівництва через можливі негативні наслідки. Менеджер, дізнавшись про ситуацію, постає перед дилемою: втрутитися негайно чи проігнорувати інцидент, аби уникнути конфліктів у команді.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію з точки зору корпоративної етики. Які положення Кодексу етики компанії були порушені? Якими мають бути дії керівництва для створення безпечного та поважного робочого середовища? Запропонуйте конкретні заходи для запобігання подібним ситуаціям у майбутньому.

Навчально-методичне видання

**Вікторія В'ячеславівна Ровенська
Олександра Сергіївна Харченко**

**БІЗНЕС-ЕТИКА В МУЛЬТИКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ТА ДІЛОВІ КОМУНІКАЦІЇ**

**методичні рекомендації
до виконання індивідуальних завдань**

Самостійне електронне мережеве видання

Публікується в авторській редакції